

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

TREDJE AFDELING

SAGEN VELJKOVIC-JUKIC MOD SCHWEIZ

(Klage nr. 59534/14)

DOM

Artikel 8 • Privatliv og familieliv • Tilbagekaldelse af en familiemors permanente opholdstilladelse i Schweiz i forlængelse af frihedsberøvelse for overtrædelse af narkotikaloven og midlertidigt indrejseforbud i landet • Nitten års ophold og god integration i Schweiz • Klagers faktiske familieliv med mand og tre børn • Upåklagelig adfærd siden løsladelse • Forbundsdomstolen lagde stor vægt på overtrædelsens alvor, men tog ligeledes taget højde for klagers unge alder, hendes barndom og den del af ungdommen, hun havde tilbragt i Bosnien-Herzegovina, muligheden for integration af hendes familie i ét af de mulige destinationslande • Tilstrækkelig og overbevisende undersøgelse af de relevante oplysninger og grundig afvejning af de pågældende interesser • Indrejseforbud i Schweiz i en begrænset periode på syv år og mulighed for anmodning om midlertidig tilsidesættelse af afgørelsen med henblik på aflæggelse af besøg hos nærtstående • De nationale myndigheders skønsbeføjelser er ikke overskredet • Foranstaltningerne er ikke iværksat • Menneskerettighedsdomstolens ønske om en ny vurdering fra de nationale myndigheders side af klagers situation inden der træffes afgørelse om iværksættelse af disse foranstaltninger

STRASBOURG

Den 21. juli 2020

ENDELIG

21-10-2020

Denne dom er endelig i medfør af Konventionens artikel 44, stk. 2. Der kan foretages mindre formelle ændringer i dommen.

I sagen Veljkovic-Jukic mod Schweiz

har den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (tredje afdeling), der har behandlet sagen i ét kammer bestående af:

Paul Lemmens, *formand*,

Georgios A. Serghides,

Helen Keller,

María Elósegui,

Gilberto Felici,

Erik Wennerström,

Ana Maria Guerra Martins, *dommere*,

og Milan Blaško, *justitssekretær for afdelingen*,

under henvisning til

klagen (nr. 59534/14), der er rettet mod Det Schweiziske Forbund, og idet en kroatisk statsborger, Renata Veljkovic-Jukic, ("klager") indgav en klage til Domstolen i medfør af artikel 34 i Konventionen til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder (Konventionen) den 26. august 2014,

afgørelsen om at gøre den schweiziske regering ("regeringen") bekendt med klagen den 29. marts 2016 og ligeledes informere den kroatiske regering om, at den har mulighed for at intervenere i sagen (Konventionens artikel 36, stk. 1, og regel 44 i Domstolens procesreglement),

parternes anbringender,

efter at have voteret i lukket retsmøde den 16. juni 2020

dags dato afsagt følgende dom:

INDLEDNING

Klagen angår tilbagekaldelse af klagers permanente opholdstilladelse i forlængelse af hendes straffedom for overtrædelse af narkotikalovent.

SAGENS BAGGRUND

1. Klager blev født den 25. november 1980 og er bosiddende i Gerlafingen. Hun blev repræsenteret ved U. Tschagger, advokat i Grenchen, der ophørte med at virke som advokat den 1. november 2018.

2. Regeringen var repræsenteret ved dennes repræsentant, A. Chablais, fra forbundsjustitskontoret.

DE FAKTISKE OMSTÆNDIGHEDER I SAGEN

A. Sagens oprindelse

3. Klager, der boede de første fjorten år af sit liv i Bosnien-Hercegovina, sluttede sig i marts 1995 til sin far i Schweiz. Hun opnåede permanent opholdstilladelse i Schweiz.

4. Hun giftede sig den 14. december 2012 efter skilsmisse fra sin første mand i 2011 med en serbisk statsborger, som hun havde boet sammen med siden 2006. Hendes mand ankom til Schweiz i en alder af 18 år og har boet der siden 1991 med permanent opholdstilladelse. Parret har to døtre, der henholdsvis er født i 2007 og 2012, og en søn, der er født i 2008.

5. Klager ifaldt i 2009 bøder fire gange for hastighedsovertrædelser.

6. Ved en dom af 20. juni 2012 idømte den øverste domstol i kantonen Zürich, der afsagde dom i appelsag, klager tre års frihedsberøvelse, heraf 30 måneder betinget, for overtrædelse af narkotikaloven og for at føre et køretøj i en uegnet tilstand. Hun blev foreholdt, at hun i april 2010 skulle have gjort sig skyldig i handel med næsten 1 kg ren heroin og 56 g ren kokain for et beløb på ca. 120.000 schweizerfranc (CHF) over tre uger, hvoraf 6.000 CHF skulle tilkomme hende, og for at have ført et køretøj efter at have indtaget kokain.

7. Klager afsonede sin straf under en ordning med delvis udgangstilladelse. Hun blev løsladt den 21. juli 2013 efter afsoningen.

8. Den 30. august 2013 havde klager 22 gange fået konstatering manglede aktiver og havde en samlet gæld på 36.775 schweizerfranc (CHF), dvs. ca. 33.730 euro (EUR).

B. Tilbagekaldelse af klagers permanente opholdstilladelse

9. Migrationskontoret i kantonen Soleure tilbagekaldte ved en afgørelse af 20. september 2013 og under påberåbelse af klagers langvarige frihedsberøvelse hendes opholdstilladelse og beordrede hende udvist fra Schweiz.

10. Forvaltningsdomstolen i kantonen Soleure afviste ved dom af 27. november 2013 klagers klage over denne afgørelse.

11. Forbundsdomstolen afviste ved dom af 4. juli 2014 klagers klage over forvaltningsdomstolens dom.

12. Forbundsdomstolen fandt, at den sikkerhedspolitiske interesse i at udsende klager vejede tungere end hendes private interesser. Den bemærkede, at det ikke var bestridt, at en begrundelse for tilbagekaldelse af klagers permanente opholdstilladelse var blevet givet i den foreliggende sag på grund

af hendes idømmelse af en frihedsstraf på 36 måneder i overensstemmelse med artikel 62 litra b i den føderale udlændingelov (præmis 18 nedenfor). Denne begrundelse var også gyldig for personer, der ligesom klager havde opholdt sig i Schweiz i mere end femten år uden afbrydelse og på lovlig vis (§ 63, stk. 1, litra a, i samme lov – præmis 18 nedenfor). Under henvisning til § 96, stk. 1, i den føderale udlændingelov (præmis 18 nedenfor) og til sin egen retspraksis på området mindede den om, at foranstaltningens proportionalitet i et sådant tilfælde skulle undersøges og understregede, at tilbagekaldelse af en permanent opholdstilladelse for en udlænding, der har opholdt sig i Schweiz i længere tid, bør ske med vis tilbageholdenhed. Den tilføjede, at en sådan afvejning ligeledes var påkrævet i henhold til Konventionens artikel 8.

13. I denne henseende påpegede forbundsdomstolen, at forvaltningsdomstolen i kantonen Soleure på en relevant måde havde bemærket, at Domstolens retspraksis fulgte en meget streng praksis over for gerningsmænd bag lovovertrædelser i forbindelse med narkotikahandel, som ikke udviste narkotikaafhængighed. Den bemærkede, at klagers narkotikadom ikke var den første straffedom mod hende, idet den henviste til forskellige bøder, hun var ifaldet for undertiden alvorlige overtrædelser af færdselsreglerne, og vurderede, at disse viste en vis foragt for den schweiziske retsorden. Den påpegede, at den ret gunstige prognose med hensyn til risikoen for gentagelse af de strafbare forhold skulle sættes i forhold til den rent økonomiske årsag til lovovertrædelsen i forbindelse med narkotikahandel og de generelle forebyggelsesaspekter, der kunne tages i betragtning for udlændinge, som ikke kan påberåbe sig aftalen om fri bevægelighed for personer, der er indgået mellem Schweiz og Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater. Den understregede i denne forbindelse, at klager var statsborger i Kroatien, et land, for hvilket protokollen om forlængelse af aftalen ikke var blevet ratificeret.

14. Forbundsdomstolen vurderede, at hårdheden ved udsendelsesforanstaltningen efter 18 års ophold i Schweiz skulle ses i forhold til, at klager havde tilbragt hele sin barndom og næsten hele sin ungdom i Bosnien-Hercegovina. Den fandt klagers reintegration i dette land mindre vanskelig, idet hendes mor, som stadig boede der, var et væsentligt holdepunkt, selv om hun var indlagt på en klinik. Den præciserede, at en tilbagevenden til Bosnien-Hercegovina, Serbien eller Kroatien ikke forekom utilbørlig i betragtning af klagers unge alder. Den medgav, at adskillelsen fra hendes børn ville være en alvorlig begrænsning af klagers familieliv, men bemærkede imidlertid, at hun selv havde udsat sig for fare ved sin adfærd. Forbundsdomstolen oplyste, at klagers mand kunne følge hende til hendes oprindelsesland, da han havde serbisk statsborgerskab, og at emigration ikke var et problem for børn, der stadig var i en alder, hvor de kan tilpasse sig. Den

bemærkede, at kontakten, hvis familien skulle blive i Schweiz, kunne opretholdes ved besøg og brug af de tilgængelige kommunikationsmidler.

15. Endelig præciserede forbundsdomstolen, at klagers straffedom ikke definitivt ville være en hindring for udstedelse af en ny opholdstilladelse, hvis det ikke skulle kunne kræves, at hendes nærtstående skulle følge hende til udlandet, og hvis hendes adfærd kunne muliggøre reintegration i Schweiz efter et ophold af en passende varighed i udlandet.

16. Ved brev af 27. august 2014 meddelte migrationskontoret i kantonen Soleure klager, at det også havde udstedt et indrejseforbud mod hende fra den 31. august 2014 til den 30. august 2021.

17. Ifølge de oplysninger, som parterne har fremsendt til Domstolen, er foranstaltningen med klagers udsendelse endnu ikke iværksat. I et brev af 13. februar 2020, der blev fremsendt som svar på Domstolens anmodning, oplyste klager, at hendes situation var uændret, og at hun fortsat arbejdede som maskinoperatør i en schweizisk virksomhed. Regeringen bekræftede i sit svar af 28. april 2020, at afgørelsen om tilbagekaldelse af 20. september 2013, der var blevet truffet af migrationskontoret i kantonen Soleure, stadig var gyldig, og at klager stadig var forpligtet til at forlade schweizisk territorium. Regeringen understreger, at ”de kompetente kantonale myndigheder imidlertid afstår fra at anvende foranstaltninger, der tager sigte på tvangsudvisning af klager, inden udfaldet af den verserende sag for Domstolen foreligger.”

[...]

RETLIGE BETRAGTNINGER

OM DEN PÅSTÅEDE KRÆNKELSE AF KONVENTIONENS ARTIKEL 8

20. Klager hævder, at tilbagekaldelsen af hendes permanente opholdstilladelse efter domfældelse er en krænkelse af hendes ret til respekt for privat- og familieliv. Hun påberåber sig Konventionens artikel 8 med følgende ordlyd:

”1. Enhver har ret til respekt for sit privatliv og familieliv, sit hjem og sin korrespondance.

2. Ingen offentlig myndighed kan gøre indgreb i udøvelsen af denne ret, undtagen for så vidt det sker i overensstemmelse med loven og er nødvendigt i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige tryghed eller landets økonomiske velfærd, for at forebygge uro eller forbrydelse, for at beskytte sundheden

eller sædeligheden eller for at beskytte andres ret og frihed.”

21. Regeringen bestrider denne påstand.

A. Om antagelse til realitetsbehandling

22. Idet det konstateres, at klagen hverken er åbenlyst ugrundet eller kan afvises af en anden grund, der omhandles i Konventionens artikel 35, erklærer Domstolen, at den kan antages til realitetsbehandling.

B. Om realiteten

1. Parternes påstande

a) Klager

23. Klager bestrider ikke, at tilbagekaldelsen af hendes permanente opholdstilladelse var baseret på et tilstrækkeligt retsgrundlag, og at foranstaltningen forfulgte legitime mål i overensstemmelse med Konventionens artikel 8, stk. 2. Hun påstår til gengæld, at denne foranstaltning ikke var nødvendig i et demokratisk samfund.

24. Hun hævder, at gennemførelse af afgørelsen om udsendelse ville indebære, at hun skilles fra sin mand og sine tre børn, hvilket er en meget hård foranstaltning. Hun har selv boet i Schweiz siden 1995, og hendes mand siden 1992, og de ville ikke have nogen fremtid i Kroatien. Derudover er børnene, og navnlig den yngste datter, der er født i 2012, og som skulle være i psykologisk behandling, afhængige af deres mor. Endelig ville hun risikere repressalier fra den kroatisk mafia, hvis hun vendte tilbage til Kroatien.

25. Endvidere anfører klager, at den eneste lovovertrædelse, hun havde begået, kan dateres tilbage til 2010, og at den øverste domstol i kantonen Zürich havde nedsat hendes frihedsstraf fra 36 måneder til 30 måneder. Derudover var straffuldbyrdelsen blevet begrænset til 6 måneders fængsel, hvilket viser, at domstolen tog udgangspunkt i en gunstig prognose. Hun skulle siden have udvist en upåklagelig adfærd og være blevet meget velintegreret i Schweiz: hun talte tysk, havde et almindeligt arbejde og bestræbte sig på at tilbagebetale sin gæld.

26. Klager tilføjer, at forbundsdomstolen ikke havde foretaget en passende afvejning af de forskellige involverede interesser, idet den havde tilsidesat positive oplysninger, som straffedommeren havde lagt til grund over for hende, herunder navnlig det forhold, at varigheden af hendes lovovertrædelse kun var på tre uger, at hun fortrød sine handlinger, og at hun kun havde spillet

en mindre rolle. Hendes mand på daværende tidspunkt skulle endvidere have været voldelig og truet hende, han skulle have mistet sit arbejde, fordi han havde stjålet guld i det firma, han arbejdede i. Det var hende, der meldte ham til de schweiziske myndigheder, så hans opholdstilladelse ikke blev forlænget. Siden den dato skulle hun ikke have begået nogen lovovertrædelse og havde gunstige fremtidsudsigter, som klart burde have talt til hendes fordel. Hendes søn, der blev født i 2008, skulle have været for tidligt født og haft helbredsproblemer, hvilket førte til depression hos klager, som stadig er i psykiatrisk behandling i dag. I modsætning til forbundsdomstolens påstand var dommen fra Domstolen i sagen *Udeh mod Schweiz* (nr. 12020/09, 16. april 2013) helt relevant i den foreliggende sag. Forbundsdomstolen skulle desuden have undladt at tage hensyn til børnenes tarv, som hun angiveligt stadig varetog.

27. Forbundsdomstolens afvejning skulle derfor være vilkårlig og argumenterne ubegrundede, da det er utænkeligt, at klagers mand, som har boet i Schweiz siden 1991, kunne følge med hende til Kroatien. Det samme er tilfældet for børnene, og en adskillelse fra deres mor ville for dem være en foranstaltning af en uforholdsmæssig hårdhed.

28. Klager konkluderer, at hun ikke længere udgør nogen fare for den offentlige sikkerhed, da hun altid har arbejdet og betalt sin skat. En udsendelse ville true børnenes fysiske og mentale sundhed, og derfor anmoder hun Domstolen om at henstille til, at Schweiz frafalder denne foranstaltning.

b) Regeringen

29. Regeringen anfører, at tilbagekaldelsen af klagers opholdstilladelse var baseret på henholdsvis artikel 63, stk. 1, litra a, og 62, litra b, i den føderale udlændingelov. Desuden forfulgte det pågældende indgreb flere formål, der er anført i artikel 8, stk. 2, navnlig forebyggelse af uorden, forebyggelse af strafbare handlinger, offentlig sikkerhed og beskyttelse af andres rettigheder og friheder.

30. Med henvisning navnlig til *Kissiwa Koffi mod Schweiz* (nr. 38005/07, præmis 65, 15. november 2012) mindede regeringen om, at klagers dom for alvorlig narkotikaforbrydelse (36 måneders fængsel for handel med 4 kg heroinblanding og 168 g kokainblanding, ca. 1 kg heroin og 56 g kokain) vejer tungt.

31. Desuden havde både forvaltningsdomstolen og forbundsdomstolen omhyggeligt afvejet de involverede interesser, således som det er foreskrevet i udlændingelovens § 96, stk. 1, og under hensyntagen til kravene i Konventionens artikel 8.

32. Ved at gentage de kriterier, som Domstolen opstillede i dommen *Üner*

mod Nederlandene ([Storkammeret], nr. 46410/99, EMD 2006-XII), understregede regeringen navnlig alvoren af den lovovertrædelse, som klager havde begået, og påpegede, at værtsstaten havde en altoverskyggende interesse i ikke at tolerere narkotikahandlere på sit territorium, som anført af Forbundsdomstolen i dennes dom. Under hensyntagen til klagers og hendes mands oprindelse var der endvidere mindst tre destinationslande, Bosnien-Hercegovina, Kroatien og Serbien, der kunne komme på tale. Vanskelighederne ved at vende tilbage til ét af disse tre lande ville ikke være uoverstigelige, da manden har erhvervet faglige færdigheder i Schweiz, som ville gøre det muligt for ham at finde et arbejde, og børnene stadig var i en alder, hvor de kan tilpasse sig nye omgivelser. Det følger heraf, at klagers fortsatte tilstedeværelse i Schweiz ikke er den eneste mulighed for at opretholde regelmæssig kontakt mellem børnene og deres mor (*Udeh*, nævnt ovenfor, præmis 52 m.fl.). Hvis ægtefællen besluttede sig for ikke at følge med klager, ville der ske en adskillelse af børnene fra én af deres forældre. En sådan adskillelse ville imidlertid være den direkte konsekvens af forældrenes valg, som Schweiz ikke vil kunne holdes ansvarlig for, og kontakt ville stadig være mulig.

33. Regeringen vedgår, at klager er socialt og økonomisk integreret i Schweiz, og at hun havde et stabilt forhold til sin mand og deres fælles børn, men påpeger, at dette ikke forhindrede hende i at begå en meget alvorlig lovovertrædelse med risiko for at bryde disse forhold og kontakter. Den påpeger endelig, at de nationale myndigheder har bemærket, at klager stadig havde tilknytning til Bosnien-Hercegovina, hvor hun havde tilbragt de første femten [*sic*] år af sit liv, og hvis sprog hun taler. Hendes mor bor der stadig, selv om hun er indlagt.

34. Regeringen bemærker endvidere, at hverken tilbagekaldelsen af den permanente opholdstilladelse eller forbuddet mod indrejse i Schweiz fra den 31. august 2014 til den 30. august 2021 betyder, at klager ikke længere ville kunne være sammen med sin familie i Schweiz, hvis familien skulle beslutte sig for at blive der. Hun kunne reelt på den ene side anmode om en midlertidig ophævelse af forbuddet mod indrejse i Schweiz i overensstemmelse med § 67, stk. 5, i den føderale udlændingelov (præmis 18 ovenfor). Dette ville gøre det muligt for hende at aflægge besøg i Schweiz, hvilket ikke udgør den samme potentielle fare for den offentlige orden og den offentlige sikkerhed som et permanent ophold, da besøgene ville foregå under en vis kontrol. På den anden side ville klager stadig have ret til at få meddelt opholdstilladelse i henhold til § 43 i den føderale udlændingelov (præmis 18 ovenfor). Hun ville dermed kunne indsende en ny ansøgning, hvis hendes adfærd siden løsladelsen er ulastelig, hvis hendes reintegration i Schweiz forekommer mulig, og hvis risikoen for gentagelse af de strafbare forhold kan betegnes som ubetydelig,

således som det er anført af forbundsdomstolen. Et eventuelt forbud mod indrejse i Schweiz ville ikke udgøre en barriere, men ville kunne ophæves afhængigt af udfaldet af interesseafvejningen.

2. Domstolens bemærkninger

a) Indgreb i udøvelse af rettighed, der er beskyttet i medfør af artikel 8

35. Domstolen bemærker, at migrationskontoret i kantonen Soleure ved en afgørelse af 20. september 2013 tilbagekaldte klagers permanente opholdstilladelse og beordrede hende udsendt fra Schweiz. Denne afgørelse er imidlertid stadig eksigibel.

36. Domstolen vurderer på grund af klagers meget langvarige ophold i Schweiz, at afgørelsen om udsendelse udgør et indgreb i retten til respekt for klagers "privatliv" (jf., *mutatis mutandis*, *Gezginci mod Schweiz*, nr. 16327/05, præmis 57, 9. december 2010, og *IM mod Schweiz*, nr. 23887/16, præmis 60, 9. april 2019).

37. Klager indgik i øvrigt ægteskab med sin anden mand, som hun havde boet sammen med siden 2006, den 14. december 2012, og parret havde tre børn, der er født henholdsvis i 2007, 2008 og 2012. Eksistensen af et reelt "familieliv" er derfor hævet over enhver tvivl.

38. Henset til ovenstående kan klager ligeledes påberåbe sig, at hun har været udsat for et indgreb i retten til respekt for sit familieliv i henhold til Konventionens artikel 8.

b) Indgrebets berettigelse

39. Et sådant indgreb er en krænkelse af Konventionen, hvis det ikke opfylder kravene i artikel 8, stk. 2. Det skal derfor efterprøves, om indgrebet var "i overensstemmelse med loven", berettiget af ét eller flere legitime mål i forhold til stk. 2 og "nødvendigt" i et demokratisk samfund".

i. "I overensstemmelse med loven"

40. Det bestrides ikke, at tilbagekaldelsen af klagers permanente opholdstilladelse var baseret på relevante bestemmelser i den føderale udlændingelov (præmis 18 ovenfor).

ii. Legitimt mål

41. Det bestrides i øvrigt ikke, at det pågældende indgreb tog sigte på mål,

der er fuldt forenelige med Konventionen, dvs. ”forebyggelse af uro” og ”forbrydelse”.

iii. Indgrebs nødvendighed i et demokratisk samfund

42. Tilbage står derfor at undersøge, om foranstaltningen var ”nødvendig i et demokratisk samfund”.

α) Generelle principper

43. Domstolen henviser til, at staterne i henhold til et almindeligt accepteret internationalt princip har ret, uden at dette berører forpligtelser affødt for dem af traktater, til at kontrollere udlændinges indrejse i staterne (jf. blandt mange andre, *Nada mod Schweiz* [Storkammeret], nr. 10593/08, præmis 164, EMD 2012). Konventionen garanterer ikke en udlænding ret til at indrejse eller tage ophold i et specifikt land, og når de kontraherende stater varetager hvervet med at opretholde den offentlige orden, har de mulighed for at udvise en kriminel udlænding, der er lovligt indrejst og har lovligt ophold på deres territorium. De kontraherende staters afgørelser inden for området skal imidlertid, såfremt de måtte gøre indgreb i en ret, der er beskyttet i medfør af artikel 8, stk. 1, vise sig at være nødvendige i et demokratisk samfund, dvs. være berettiget af et bydende nødvendigt socialt behov, og navnlig stå i forhold til det forfulgte legitime mål (jf. for eksempel *Boultif mod Schweiz*, nr. 54273/00, præmis 46, EDM 2001-IX, og *Slivenko mod Letland* [Storkammeret], nr. 48321/99, præmis 113, EMD 2003-X).

44. I *Üner*-sagen (nævnt ovenfor, præmis 54-60) havde Domstolen mulighed for at sammenfatte de kriterier, der skal vejlede de nationale myndigheder i sådanne sager:

- arten og alvoren af den af klager begåede kriminalitet;
- længden af klagers ophold i det land, som vedkommende skal udvises fra;
- den tid, der er forløbet, siden lovovertrædelsen blev begået, og klagers adfærd i denne periode;
- de pågældende personers nationalitet;
- klagers familiesituation, navnlig ægteskabets varighed og andre faktorer, der viser familielivets effektivitet;
- hvorvidt ægtefællen havde kendskab til lovovertrædelsen, da den familiemæssige relation etableret;
- hvorvidt der er børn i ægteskabet og i så fald deres alder;
- alvorligheden af de problemer, som ægtefællen risikerer at blive stillet over for i det land, hvortil klager skal udvises;

- de berørte børns tarv og trivsel, herunder alvorligheden af de vanskeligheder, som klagers børn med sandsynlighed vil blive stillet over for i det land, som den udviste udvises til, og

- fastheden af klagers sociale, kulturelle og familiemæssige bånd med værtslandet og med modtagerlandet.

45. Der skal ligeledes i givet fald tages højde for de særlige omstændigheder i forbindelse med den foreliggende sag, som f.eks. forhold af lægelig art eller indrejseforbuddets midlertidige eller definitive karakter (*Shala mod Schweiz*, nr. 52873/09, præmis 46, 15. november 2012, og de citerede referencer).

46. Domstolen henviser til, at de nationale myndigheder har visse skønsmålinger til at udtale sig om nødvendigheden af et indgreb i udøvelsen af en rettighed, der er beskyttet i medfør af artikel 8, og om den pågældende foranstaltnings proportionalitet med det legitime mål, der forfølges. Domstolens opgave består i at bestemme, om der i forbindelse med anfægtede foranstaltninger er respekteret en rimelig afvejning mellem de tilstedeværende interesser, dvs. på den ene side den pågældende persons interesser, der er beskyttet i medfør af Konventionen, og på den anden side samfundets interesser (*Slivenko*, nævnt ovenfor, præmis 113, og *Boultif*, nævnt ovenfor, præmis 47).

47. Domstolen henviser ligeledes til, at de nationale domstole skal begrunde deres afgørelser tilstrækkeligt udførligt for navnlig at gøre det muligt for Domstolen at sikre det europæiske tilsyn, som Domstolen er betroet (jf., *mutatis mutandis*, *X mod Letland* [Storkammeret], nr. 27853/09, præmis 107, EMD 2013, og *El Ghatet mod Schweiz*, nr. 56971/10, præmis 47, 8. november 2016). Et utilstrækkeligt ræsonnement fra de nationale myndigheders side uden en reel afvejning af de tilstedeværende interesser strider mod kravene i Konventionens artikel 8. Det er tilfældet, når de nationale myndigheder ikke på en overbevisende måde formår at overbevise om, at indgrebet i en ret, der er beskyttet i medfør af Konventionen, står i forhold til de forfulgte mål, og at det herefter svarer til et ”bydende nødvendigt socialt behov” i overensstemmelse med den ovennævnte retspraksis (*El Ghatet*, nævnt ovenfor, præmis 47, og *I.M. mod Schweiz*, nævnt ovenfor, præmis 72 og 77).

β) Anvendelse af ovennævnte principper i den foreliggende sag

48. I nærværende sag er afgørelsen, der blev truffet den 20. september 2013 af forbundskontoret for migration i kantonen Soleure, om tilbagekaldelse af klagers permanente opholdstilladelse truffet i forlængelse af idømmelse af en lang frihedsstraf (36 måneders fængsel, heraf seks

måneder ubetinget, for at have transporteret 1 kilo heroin) ved den øverste domstol i kantonen Zürich den 20. juni 2012.

49. Domstolen vurderer imidlertid, at denne domfældelse vejer tungt. Domstolen har altid, når det handler om narkotikakriminalitet og de skader, som narkotika forårsager i befolkningen, været af den opfattelse, at myndighederne udviser stor håndfasthed over for personer, der bidrager aktivt til udbredelsen af denne svøbe, *Baghli mod Frankrig*, nr. 34374/97, præmis 48, EMD 1999-VIII, og *Kissiwa Koffic*, nævnt ovenfor, præmis 65).

50. Det er korrekt, at klager på datoen for afsigelse af forbundsdomstolens dom af 4. juli 2014 havde boet i Schweiz i nitten år, og at hendes adfærd efter løsladelsen var ulastelig. Denne positive udvikling, og navnlig det forhold, at hun blev prøveløsladt efter at have afsonet en del af sin straf, kan imidlertid tages i betragtning ved afvejning af de interesser, der står på spil (jf. navnlig *Maslov mod Østrig* [Storkammeret], nr. 1638/ 03, præmis 87 m.fl., EMD 2008, *Emre mod Schweiz* (nr. 2), nr. 5056/10, præmis 74, 11. oktober 2011, og *Udeh*, nævnt ovenfor, præmis 49).

51. Desuden var klager på tidspunktet for forholdene velintegreret i Schweiz, havde fast arbejde og talte flydende tysk; hun havde aldrig modtaget bistandsydelse i sin bopælskanton (jf., *a contrario*, *Hasanbasic mod Schweiz*, nr. 52166/09, præmis 59, 11. juni 2013). Hun havde endelig et reelt og stabilt familieliv der. Hun giftede sig i 2012 med sin mand, som hun havde boet sammen med siden 2006, og som selv har boet i Schweiz siden 1991, og parret opfostrede deres tre børn, født i 2007, 2008 og 2012.

52. Det skal med hensyn til forbindelserne til hendes oprindelsesland bemærkes, at klager tilbragte en del af sin ungdom i Bosnien-Hercegovina, og at hendes mor stadig bor der, selv om hun er indlagt. Hendes mand, der har boet i Schweiz siden 1991, har serbisk statsborgerskab. Integrationen af familien i ét af de mulige destinationslande, Bosnien-Hercegovina, Kroatien eller Serbien, synes derfor ikke umulig, selv om det er svært. Hvad angår børnene, der er henholdsvis 7, 11 og 13 år, så er de stadig i en alder, hvor de kan tilpasse sig nye omgivelser. Disse faktorer adskiller den foreliggende sag fra *Udeh*-sagen, hvor Domstolen fandt, at klagers hustru og to døtre ikke kunne forventes at følge med ham til Nigeria (*Udeh*, nævnt ovenfor, præmis 52).

53. Domstolen henviser i øvrigt til, hvis det viser sig, at de nationale myndigheder har foretaget en passende afvejning af klagers interesser og samfundets mere generelle interesser, at det ikke tilkommer Domstolen at lade sin vurdering træde i stedet for den vurdering, der er foretaget af de nationale myndigheder, herunder i forhold til behandlingen af proportionaliteten i den omtvistede sag, medmindre der findes væsentlige årsager til at gøre dette (jf. i denne henseende *Hamesevic mod Danmark* (dec.) 25748/15, præmis 43, 16.

maj 2017, *Alam mod Danmark* (dec.), nr. 33809/15, præmis 35, 6, juni 2017, *Ndidi mod Det Forenede Kongerige*, nr. 41215/14, præmis 76, 14. september 2017, og *Levakovic mod Danmark*, nr. 7841/14, præmis 45, 23. oktober 2018).

54. Forbundsdomstolen lagde imidlertid i sin analyse ganske vist stor vægt på alvoren af klagers overtrædelse af narkotikaloven. Den tog imidlertid ved vurdering af foranstaltningens proportionalitet ligeledes hensyn til de kriterier, som Domstolen havde anført i *Üner*-dommen (nævnt ovenfor – præmis 44 ovenfor), herunder navnlig klagers personlige situation, hendes grad af integration i Schweiz samt de vanskeligheder, som hun og hendes familie måtte støde på, hvis de vender tilbage til deres oprindelsesland.

55. Forbundsdomstolen vedgik således, at udsendelsen af klager efter 18 års ophold i Schweiz var en meget hård foranstaltning, som dog skulle nuanceres under hensyntagen til klagers unge alder og det forhold, at hun var ankommet til Schweiz kl. i en alder af femten [*sic*] år efter at have tilbragt hele sin barndom og en del af sin ungdom i Bosnien-Hercegovina. En tilbagevenden til Bosnien-Hercegovina, Kroatien eller Serbien ville derfor ikke være umulig. Forbundsdomstolen overvejede også børnenes situation, idet den vurderede, at en adskillelse fra deres mor ville være et stort indgreb i deres familieliv. Den fandt imidlertid, at klagers mand, der har serbisk statsborgerskab, kunne følge hende til hendes oprindelsesland, og at integrationen af børnene ikke burde udgøre et problem, eftersom de stadig var i en alder, hvor de kunne passe sig.

56. Domstolen vurderer derfor, at de nationale myndigheder, navnlig forbundsdomstolen, har foretaget en tilstrækkelig og overbevisende undersøgelse af de relevante kendsgerninger og overvejelser og foretaget en detaljeret afvejning af de pågældende interesser.

57. Domstolen bemærker i øvrigt, at klager har fået forbud mod indrejse i Schweiz i en periode på syv år (frem til den 30. august 2021), hvilket adskiller den foreliggende sag fra de sager, hvori den definitive karakter af det nedlagte forbud har været lagt til grund af Domstolen til støtte for konklusionen om, at foranstaltningen var uforholdsmæssig (jf., for eksempel, *Ezzouhdi mod Frankrig*, nr. 47160/99, præmis 34, 13. februar 2001, *Radovanovic mod Østrig*, nr. 42703/98, præmis 37, 22. april 2004, og *Emre mod Schweiz*, nr. 42034/04, præmis 85, 22. maj 2008). § 67 § 5 i den føderale udlændingelov giver endvidere klager mulighed for at anmode om en midlertidig tilsidesættelse af afgørelsen om indrejseforbud, således at hun kan besøge sine nærtstående i Schweiz.

58. Domstolen har allerede anført, at denne ”mulighed for at lempe indrejseforbuddet ikke kun eksisterer teoretisk, men reelt og praktisk” (*Kissiwa Koffi*, nævnt ovenfor, præmis 70). I modsætning til situationen i *Üner*-sagen (nævnt ovenfor, præmis 65), hvor ethvert besøg fra klagers side i

Nederlandene var udelukket i ti år, ville lejlighedsvis kontakt i Schweiz med ægtefælle og fælles børn derfor i givet fald ikke være udelukket.

59. Henset til ovenstående, og navnlig i betragtning af alvoren af narkotikadommen mod klager, samt det forhold, at klager og hendes familiemedlemmer uden større vanskeligheder ville kunne integreres i et af de destinationslande, der er nævnt af forbundsdomstolen, finder Domstolen, at den indklagede stat ikke har overskredet de skønsmålinger, som den rådede over i den foreliggende sag.

60. Der er følgelig ikke sket en krænkelse af Konventionens artikel 8.

61. Domstolen bemærker i øvrigt, at hverken tilbagekaldelsen af klagers permanente opholdstilladelse eller indrejseforbuddet fra den 31. august 2014 til den 30. august 2021 til dato er trådt i kraft i den foreliggende sag. Domstolen vurderer, ligesom Regeringen har anført i sine indlæg (præmis 17 ovenfor), at ”de kompetente kantonale myndigheder imidlertid afstår fra at anvende foranstaltninger, der tager sigte på tvangsudvisning af klager, inden udfaldet af den verserende sag for Domstolen foreligger.” Henset til sagens varighed og klagers adfærd i denne periode, samt hendes mulighed for at indgive en ny ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 43 i den føderale udlændingelov (præmis 34 ovenfor – jf. ligeledes, *mutatis mutandis*, *T.C.E. mod Tyskland*, nr. 58681/12, præmis 63, 1. marts 2018), finder Domstolen det ønskeligt, at de nationale myndigheder revurderer klagers situation i lyset af udviklingerne i sagen siden forbundsdomstolens dom af 4. juli 2014, inden der træffes afgørelse om iværksættelse af disse foranstaltninger.